

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๗/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๖๒

วันที่ ๒๗ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๖

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) หรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ส่งคำร้องของนายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะรวม ๖๑ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒ นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ผู้ถูกร้องที่ ๒ นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้องที่ ๓ นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้ถูกร้องที่ ๔ นายนิคม บุญวิเศษ ผู้ถูกร้องที่ ๕ และคณะ รวม ๑๒ คน ได้ร่วมเสวนาในหัวข้อ “พลวัตแก้ปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่ฉบับหนึ่งรัฐธรรมนูญใหม่” ที่จังหวัดปัตตานี ซึ่งการเสวนาดังกล่าวมีเนื้อหา บิดเบือนข้อเท็จจริง มีลักษณะปลุกปั่น ยุยง ให้ประชาชนเกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องถึงขนาด

- ๒ -

จะก่อความไม่สงบภายในราชอาณาจักรหรือเพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน อีกทั้งยังเห็นชอบให้นางชลิตา บัณฑวงค์ อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ โดยมีได้คัดค้านการกระทำดังกล่าวหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อมิให้เกิดความแตกแยก ทั้งที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ สามารถแก้ไขหรือห้ามการกระทำดังกล่าวได้ รวมถึงการอภิปรายให้มีการแบ่งแยกรัฐและสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับด้วย จากเหตุการณ์ดังกล่าว กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน. ภาค ๔) โดย พลตรี บุรินทร์ ทองประไพ ผู้อำนวยการสำนักงานพระธรรมนูญทหารบก และผู้ชำนาญการสำนักงานกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีกับผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ และคณะ รวม ๑๒ คน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ และต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ ที่ ๕ และคณะ รวม ๑๑ คน ได้ไปร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีกับ พลโท พรศักดิ์ พูลสวัสดิ์ แม่ทัพภาคที่ ๔ และพลตรี บุรินทร์ ทองประไพ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๗๒ มาตรา ๑๗๔ มาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๒๘ และเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ นายปิยบุตร แสงกนกกุล ผู้ถูกร้องที่ ๖ ได้แถลงข่าวว่ามีการร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) แจ้งความดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ กับบุคคลจำนวนมาก จนทำให้เสียเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งหากมีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนของสภาผู้แทนราษฎร ตนในฐานะประธานกรรมการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนของสภาผู้แทนราษฎร จะเรียก พลตรี บุรินทร์ ทองประไพ มาชี้แจง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖๑ คน เห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งหมดคนเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องทั้งหมดคนสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) จึงได้เข้าชื่อยื่นคำร้องต่อผู้ร้องเพื่อขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องทั้งหมดคนสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง

- ๓ -

ผู้ร้องได้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เสนอคำร้องแล้ว เห็นว่า เป็นกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกันเข้าชื่อเสนอคำร้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ สภาผู้แทนราษฎร จึงส่งคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่าสมาชิกภาพ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องทั้งหกคนสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบ มาตรา ๑๘๕ (๑) หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะรับคำร้องไว้ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ คำร้องเป็นกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖๑ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ขอให้ส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง เพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง จำนวน ๖ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบ มาตรา ๑๘๕ (๑) ซึ่งแม้กรณีจะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) ก็ตาม แต่การที่ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง นั้น นอกจาก พิจารณาช่องทางและกระบวนการส่งคำร้องแล้ว ยังต้องพิจารณาเนื้อหาของคำร้องประกอบด้วยว่ามีมูลกรณี ที่เป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ด้วย เนื่องจากรัฐธรรมนูญมิได้กำหนดมาตรการตรวจสอบมูลกรณี ตามคำร้องก่อนส่งมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งแต่ละสภา อาจกำหนดกลไกให้มีการกลั่นกรองมูลกรณีตามคำร้องโดยความเห็นชอบของสภาแห่งนั้นก่อนที่จะเสนอ ต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่เมื่อสภายังไม่มีกลไกดังกล่าวจึงทำให้ศาลรัฐธรรมนูญจำเป็นต้องทำหน้าที่ กลั่นกรองมูลกรณีตามคำร้องก่อนที่จะมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ เพื่อให้ความเป็นธรรม แก่ผู้ถูกร้องไว้ชั้นหนึ่งก่อนด้วย

เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๕ ไปร้องทุกข์กล่าวโทษ เป็นคดีอาญาต่อแม่ทัพภาคที่ ๔ และพลตรี บุรินทร์ ทองประไพ ซึ่งถือว่าเป็นการใช้สิทธิตามปกติ ของกฎหมายตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ส่วนกรณีของผู้ถูกร้องที่ ๖ ก็เป็นเพียงการแถลงข่าว ให้สื่อมวลชนทราบถึงการทำหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนของ

- ๔ -

สภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น โดยที่ยังมิได้มีการดำเนินการอื่นใดอันเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเองของผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ อันจะเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องทั้งหกคนสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๖๗/๒๕๖๒)

(นายจรัญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ